

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)^{*}

Naziv kolegija	Hrvatski jezik u srednjem vijeku					akad. god.	2024./2025.	
Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost					ECTS	5	
Sastavnica	Odjel za kroatistiku							
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski	
Vrsta studija	☒ jednopredmetni		☐ sveučilišni		☐ stručni		☐ specijalistički	
Godina studija	☒ 1.		☐ 2.		☐ 3.		☐ 4.	
Semestar	☐ zimski		☐ I.		☒ II.		☐ III.	
	☒ ljetni		☐ VI.		☐ VII.		☐ VIII.	
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije	
Opterećenje	2	P	2	S	V	Mrežne stranice kolegija u sustavu za e-učenje		
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	232, srijedom od 12 do 16					Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		
Početak nastave	12. veljače 2025.					Završetak nastave		
Preduvjeti za upis kolegija	-							
Nositelj i izvodač kolegija	Gordana Čuković							
E-mail	gcupkov@unizd.hr					Konzultacije	prije i nakon nastave	
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☒ vježbe		☐ e-učenje	
	☒ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad	
Ishodi učenja kolegija		Nakon položenog ispita student će moći: -objasniti kontekst početaka hrvatske pismenosti i razlikovati tekstovnu (i drugu) spomeničku građu s obzirom na utjecaje civilizacijskih krugova - identificirati strukturne razlike te povezivati strukture i svojstva slavenskih pisama -identificirati probleme zapisivanja hrvatskoga jezika latinicom -identificirati probleme posredovanja teksta iz starijih razdoblja pismenosti suvremenome čitatelju - rješavati tekstološke probleme i predlagati čitanje teksta iz starijih razdoblja pismenosti -članiti gramatičke kategorije s obzirom na dijakronijske promjene -navesti i u tekstu prepoznati strukturne elemente različitih jezičnih sustava (staroslavenskoga i starohrvatskoga) -u pojedinačnom tekstu procijeniti omjer zastupljenosti elemenata različitih jezičnih sustava -kritički pristupati tekstu i kontekstu njegova nastanka						
Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij doprinosi		- transkribirati, transliterirati i čitati tekstove pisane glagoljicom i starom cirilicom - opisati genezu pismenosti u hrvatskom jeziku -razumjeti i objasniti razvoj triju hrvatskih pisama od početaka razvoja hrvatskoga književnog jezika do danas						
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave		☐ priprema za nastavu		☒ domaće zadaće		☒ kontinuirana evaluacija	
							☐ istraživanje	

* Riječi i pojmovni sklopoli u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar		
	☒ kolokvij(i) ☒ pismeni ispit ☒ usmeni ispit ☐ ostalo:						
Uvjjeti pristupanja ispitu	Prihvaćeni svi domaći radovi.						
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok		☒ jesenski ispitni rok		
Termini ispitnih rokova			11. i 25. (ili 23.) lipnja		10. i 24. rujna		
Opis kolegija	Studenti upoznaju problematiku trojezičnih i tropisamskih početaka hrvatske pismenosti te specifičnost jezičnih i civilizacijskih kontakata u ranome dobu hrvatske kulture. Očekuje se da studenti svladaju čitanje ustavne glagoljice te se osposobe za filološku analizu tekstova pisanih različitim pismima i jezicima. Cilj kolegija je osposobiti studente za prepoznavanje i rješavanje jezičnofiloloških pitanja te za samostalno iščitavanje, kontekstualizaciju i posredovanje pisanih spomenika i arhivske grade.						
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	12. 2. Tropismenost i trojezičnost. Literatura o predmetu. Uvod u seminar. d.r. 1: prepisati glagoljicom dva puta bilo koja 3 retka Dabarskoga brevijara (SI: 227) i bilo koja dva retka teksta Bečkih listića (SI: 228) 19. 2. P: Početci. Grčka vrela. Latinski korpus. S: Latinska epigrafika d.r. 2: transliterirati latinicom i prevesti na standardni hrvatski jezik bilo koja tri retka teksta iz Konzulova Katekizma (https://digitalna.nsk.hr/?pr=iiif.v.a&id=15954). U domaćem obvezno navesti stranicu i numerirati retke. 26. 2. P: Uvod u paleografiju i kodikologiju. Hrvatska glagoljica (pregled razvojnih oblika). S: Paleografska analiza d. r. 3: Transliterirati i prevesti na hrvatski standardni jezik bilo koja 3 retka iz Pariškog zbornika (SI: 253-257). Pri transliteraciji obvezno obilježiti stranicu i brojene redaka po faksimilu. 5. 3. P: Hrvatski književni jezik u srednjem vijeku: žanrovi i funkcionalna raslojenost. Misali i brevijari. S: Pisan svetoga Jurja. d.r. 4: Transliterirati bilo koja 3 retka Prvoga beramskoga brevijara (https://digitalna.nsk.hr/?pr=iiif.v.a&id=19407), prevesti ih na hrvatski standardni jezik i izraditi fonološku analizu transliteriranog odlomka, rječnik nepoznatih riječi, rječnik oblika i etimološki rječnik. Pri transliteraciji obvezno obilježiti stranicu, stupac i brojene redaka po faksimilu. Za etimološki rječnik koristiti se rjećnicima: A. Gluhak, Hrvatski etimološki rječnik ili P. Skok, Etimologički rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika I-III (https://archive.org/details/EtimologiskiRjecnikHrvatskogaIlliSrpskogaJezika). 12. 3. P: Fonologija S: Baščanska ploča d.r. 5: Transliteracija odabranog odlomka (odломak treba zatražiti nakon prihvaćena 4 domaća; javiti se na: hjsv2024@gmail.com). Prilikom predaje domaćega obvezno je predati i odlomak. 19. 3. P: Morfologija I. S: Zapis popa Martinca 26. 3. P: Morfologija II. Sintaksa S: pismo Nikole Modruškog 2.4. Vježbe transliteracije (rad po grupama, raspored naknadno) 9. 4. Kolokvij I: Transliteracija glagoljičnoga teksta d. r. 6: prepisati cirilicom 1 redak teksta Povaljske listine (SI: 298) i prepisati glagoljicom 3 retka teksta iz: Hvalova zbornika (SI: 200-201). 16. 4. P: Čirilica S: Esej						

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	<p>d.r. 7: jezična analiza odlomka iz Hrvojeva misala (SI: 236-239). Analizu napisati u obliku sastava (o fonologiji i o morfolojiji odlomka) te obavezno temeljiti na literaturi: Gadžijeva, S. i dr. 2014. <i>Hrvatski crkvenoslavenski jezik</i>.</p> <p>23. 4.</p> <p>P: Hrvatski cirilični korpus. Povaljski prag.</p> <p>S: Povaljska listina</p> <p>d.r. 8: Za odabrani odlomak Žića svetih otaca (3 retka) izraditi popis fonema i odgovarajućih grafema (po faksimilu I) te pregled fonoloških osobitosti (fotokopija faksimila i transkribirani tekst naknadno).</p> <p>30. 4.</p> <p>P: Latinica i hrvatski latinični tekstovi.</p> <p>S: Transkripcija</p> <p>d.r. 9: Jezična analiza odabranoga odlomka iz misala (odломak nakon prihvatanja 8 domaćih zatražiti na: hjsv2024@gmail.com).</p> <p>7. 5.</p> <p>P: Inkunabule</p> <p>S: jezična analiza odlomaka inkunabula</p> <p>d.r. 10: terensko istraživanje latinskih epigrafskih spomenika ili obrada (jezična i paleografska analiza) odabranog glagoljskog natpisa ili grafita iz knjige: Branko Fučić, Glagoljski natpisi, JAZU, Zagreb, 1982. https://glagoljica.hr/?pr=iiif.v.a&id=581694&tify=%22view%22;%22thumbnails%22</p> <p>14. 5.</p> <p>P: Epigrafika.</p> <p>S: Kurzivna glagoljica + Restitucija teksta natpisa (rad po grupama; raspored naknadno)</p> <p>21. 5.</p> <p>Ispravak I. kolokvija</p> <p>Vježbe (rad po grupama)</p> <p>28. 5.</p> <p>Kolokvij II: Jezična analiza</p> <p>Napomene uz domaće radove: Domaći rad služi tome da student postupnim samostalnim radom na temelju posredovane literature ovlada zakonitostima drugoga jezika i drugih pisama te da pravodobno uočava i rješava nejasnoće i druge probleme u usvajanju grada. Datum uz domaći jest datum kad je domaći zadan; predaje se sljedeći tjedan isključivo prije predavanja. Studenti su obavezni predati domaći rad svaki tjedan. Neće se prihvati domaći radovi koji su identični, bilo zbog prepisivanja bilo zbog kolektivnoga autorstva, i koji su ocijenjeni negativno. Neprihvaci domaći rad student je dužan izraditi ponovo. Bez prihvaćenih domaćih radova student nije osposobljen za pristupanje kolokvijima i ispitu. Za pristupanje kolokviju u vrijeme odvijanja nastave treba imati prihvateće sve domaće radove iz perioda prije svakog kolokvija. Za pristupanje ispitu u vrijeme ispitnih rokova treba imati prihvateće sve domaće radove.</p> <p>Ispit se sastoji iz tri dijela: dva kolokvija i test. Ukoliko je student u tijeku semestra položio jedan kolokvij ili nijedan, nepoloženo gradivo može polagati u vrijeme ispitnih rokova (uz uvjet da je prethodno izvršio sve nastavne obveze).</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <p>Stjepan Damjanović, <i>Slovo ikona</i>, staroslavenska/starohrvatska čitanka, drugo, dopunjeno izdanje, Matica hrvatska, Zagreb, 2004, cjelina V: Ćirilometodsko nasljeđe u hrvatskom srednjem vijeku, str. 203-307.</p> <p><i>Mali staroslavensko-hrvatski rječnik</i>. Ur. S. Damjanović i dr. Matica hrvatska, Zagreb, 2009.</p> <p>Branko Fučić, "Hrvatski glagoljski i cirilički natpisi", u: <i>Hrvatska i Europa I</i>, Zagreb, 1997, str. 259-283.</p> <p><i>Povijest hrvatskoga jezika. 1. knjiga: srednji vijek</i>, Croatica, Zagreb, 2009. (e-izdanje na: www.croatica.hr). Poglavlja: Mateo Žagar, "Hrvatska pisma u srednjem vijeku", str. 107–217, Stjepan Damjanović, "Staroslavenski i starohrvatski u hrvatskim srednjovjekovnim tekstovima", str. 351–401, Stjepan Damjanović, Boris Kuzmić, Milan Mihaljević, Mateo Žagar: "Antologija hrvatskih srednjovjekovnih djela", str. 457–540.</p> <p>Dopunska</p> <p>Mladen Bošnjak, Slavenska inkunabulistika, Zagreb, 1970.</p> <p>Stjepan Damjanović, <i>Tragom jezika hrvatskih glagoljaša</i>, Zagreb, 1984.</p>

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	<p>Branko Fučić, "Hrvatski glagoljski i čirilički natpisi", u: Hrvatska i Europa I, Zagreb, 1997, str. 259-283.</p> <p>Gadžijeva, Sofija, Ana Kovačević, Milan Mihaljević, Sandra Požar, Johannes Reinhart, Marinka Šimić, Jasna Vince. 2014. Hrvatski crkvenoslavenski jezik. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, Staroslavenski institut.</p> <p>Eduard Hercigonja, Tropismena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovjekovlja, Matica hrvatska, Zagreb, 2006.</p> <p>Radoslav Katičić, Litterarum studia, Matica hrvatska, Zagreb, 2007.</p> <p>Boris Kuzmić, "Jezik hrvatskih srednjovjekovnih pravnih spomenika", u: Povijest hrvatskoga jezika. 1. knjiga: srednji vijek, Croatica, Zagreb, 2009, str. 405–454.</p> <p>Josip Lisac, "Hrvatska narječja u srednjem vijeku", u: Povijest hrvatskoga jezika. 1. knjiga: srednji vijek, Croatica, Zagreb, 2009, str. 261–280.</p> <p>Dragica Malić, Jezik najstarije hrvatske pjesmarice, Zagreb, 1972.</p> <p>Dragica Malić, "Latinički tekstovi hrvatskoga srednjovjekovlja na narodnom jeziku", u: Hrvatska i Europa II: Srednji vijek i renesansa, Zagreb, 2000, str. 299–319.</p> <p>Milan Mihaljević, "Hrvatski crkvenoslavenski jezik", u: Povijest hrvatskoga jezika. 1. knjiga: srednji vijek, Croatica, Zagreb, 2009, str. 283–347.</p> <p>Nazor, Anica, "Prožimanje glagoljice i čirilice na hrvatskom prostoru", u: Hrvatska i Europa II: Srednji vijek i renesansa, Zagreb, 2000, str. 289–297.</p> <p>Ivana Petrović, "Prvi susreti Hrvata s čirilometodskim izvořištem srednjovjekovne kulture", Slovo, 38, 1988, str. 5–52.</p> <p>Josip Leonard Tandarić, Hrvatskoglagoljska liturgijska književnost, Zagreb, 1993.</p> <p>Mateo Žagar, Kako je tkan tekst Bašćanske ploče, Zagreb, 1997.</p> <p>Mateo Žagar, Grafolingvistika srednjovjekovnih tekstova, Zagreb, 2007.</p> <p>Mateo Žagar, Uvod u glagoljsku paleografiju I (X. i XI. st.), Zagreb, 2013.</p>																							
Mrežni izvori	https://glagoljica.hr/																							
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	<table border="1"><tr><td colspan="6">Samo završni ispit</td></tr><tr><td colspan="2">☐ završni pismeni ispit</td><td colspan="2">☐ završni usmeni ispit</td><td colspan="2">☐ pismeni i usmeni završni ispit</td></tr><tr><td>☐ samo kolokvij/zadaće</td><td>☒ kolokvij / zadaća i završni ispit</td><td>☐ seminarski rad</td><td>☐ seminarски rad i završni ispit</td><td>☐ praktični rad</td><td>☐ drugi oblici</td></tr></table>						Samo završni ispit						☐ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit		☐ samo kolokvij/zadaće	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarски rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Samo završni ispit																								
☐ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit																				
☐ samo kolokvij/zadaće	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarски rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici																			
Način formiranja završne ocjene (%)	kolokviji (30%+30% ocjene), test (20% ocjene), domaći rad (20% ocjene).																							
Ocjenvivanje kolokvija i završnog ispita (%)	<50	☐ % nedovoljan (1)																						
	50	☐ % dovoljan (2)																						
	60-70	☐ % dobar (3)																						
	80	☐ % vrlo dobar (4)																						
	90-100	☐ % izvrstan (5)																						
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo																							
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademска izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cijelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]“																							